

VIIMEINEN AALTO

Tarinoita pandemioista

VIIMEINEN AALTO

VIIMEINEN AALTO

TARINOITA PANDEMIOISTA

LA CISKÄ -JULKAISU 1

Viimeinen aalto: Tarinoita pandemioista

La Ciska -julkaisu 1

Tekstien, kuvien ja kannen © tekijät 2020

Toimitus: Ville Hankipohja, Seppo Kallio, Venla Lintunen

Kansi: Seppo Kallio

Kustantaja: BoD – Books on Demand, Helsinki, Suomi

Valmistaja: BoD – Books on Demand, Norderstedt, Saksa

ISBN: 978-952-80-4271-6

SISÄLTÖ

Esipuhe	7
<i>Heikki Nevala</i>	
Tempo robota	11
<i>Mörður</i>	
Stryk - kyborgikomentaja	33
<i>Tarja Pasanen</i>	
Kantaja	63
<i>Venla Lintunen</i>	
Myrkyllinen Sevemino	77
<i>Ville Hankipohja</i>	
Tulevaisuudessa kukaan ei osaa ennustaa	107
<i>Vilhelm Sysi</i>	
Loukussa	125
<i>Miska Räsänen</i>	
Kaikki palaa	133
<i>Seppo Kallio</i>	
Paranormaalit pyjamapäivät	165
<i>Timo Arna</i>	
Immuunit	193
<i>Esittely</i>	
Kirjoittajat	239

Esipuhe

Tuntuu, että vanhimmissa dystopioissa oli juuri ollut atomisota ja lähes kaikki olivat kuolleet radioaktiiviseen säteilyyn. Myöhemmin tulivat tarinat teollisuuden saasteista ja ihmisten levittämistä myrkyistä. Viime vuosina aiheina on ollut ilmaston lämpeneminen ja kaupunkien hukkuminen mereen, peltojen kuivuminen ja ihmisten nälkäkuolema.

Vuoden 2020 alussa kirjallisuuden kauhukuvat alkoivat toteutua. Mitättömän pieni virus muutti muutamassa kuukaudessa ihmisten elämän koko maapallolla. Ravintolat ja teatterit suljettiin, joukkokokoonnutumiset kiellettiin. Kadut hiljenivät, autoliikenne väheni, ja lentoliikenne pysähtyi lähes täydellisesti.

Dystooppinen tunnelma oli kaikkialla käsin kosketeltava. Ihmiset kyräilivät toisiaan kaduilla, pitivät etäisyyttä taudin leviämisen pelossa ja yhä useampi peitti suunsa ja nenänsä hengityssuojaimen taakse. Ihmiset pelkäsivät WC-paperin ja ruoan loppuvan ja alkoivat kerätä varastoja.

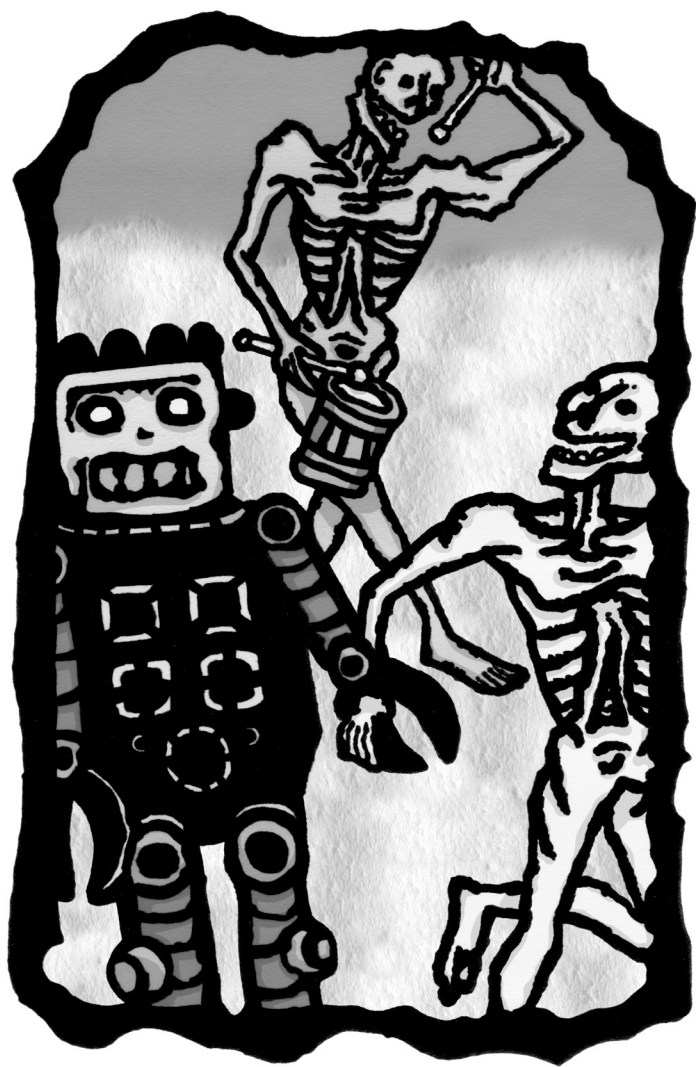
Kun uutiset maailmalta kertoivat tuhansista kuolleista, joukkohaudoista, krematorioista ja ruumisrekoista, jyvaskyläläisen La Ciska -kirjoittajaporukan keskuudessa syntyi ajatus spekulatiivisen fiktion novellikokoelmasta, joka ammentaisi ideoita uudesta maailmasta, johon olimme joutuneet. Nyt ei

tarvinnut kuvitella dystopiaa, kun me kaikki jo elimme siinä.

Olimme tottuneet kokoontumaan yhteen ja keskustelemaan teksteistämme, mutta kun paikalliset viranomaiset kehittivät varovaisuuteen, ravintolat suljettiin ja ihmisiä kehoitettiin pysymään kotona, siirryimme etäkokouksiin ja kuulimme vain toistemme äänet. Siitä huolimatta kuukausien aherruksen jälkeen syntyi yhdeksän hyvin erilaista novellia, joissa outous löytyy noidan padasta, tähtienvälisestä avaruudesta tai vinksahtaneesta maailmasta.

Ryhmämme toivoo kaikille julkaisun käsiinsä saaneille antoisia lukuhetkiä.

Seppo Kallio
Jyväskylässä 19.11.2020

Tempo robota

Heikki Nevala

Punnerrettuaan neljä täyteen pakattua ostoskassia kaksion kynnyksen yli Sampo arvasi heti, että Linda ei ollut enää asunnossa. Tuoksu sisällä oli erilainen. Muutoksen tajuaaminen sai hänet laskemaan ostokset empien jalkoihinsa. Eikä hän sulkenut ulko-ovea takanaan, vaikka osa tölkeistä ja soijarouhe-paketeista (tummaa) romahti kauppapusseista pienen eteisen lattialle.

Lindan kengät olivat yhä telineessä – ne kaikki.

Sampo hieroi painavien muovikassien kantamisesta punoittavia kämmeniään. Ajatus siitä, että Linda ei ollut enää kotona, pakotti hänen sydämensä inhottavaan, muljahtelevaan laukkaan. Todella inhottavaan, sillä nyt hän oli etiäisestään satavarma. Jos nenä huomasi tällaisia asioita, oltiin villien esisien reviirillä. Se tarkoitti yleensä sitä, että silloin mentiin.

Sampo ei varsinaisesti juossut. Hänellä oli pitkät jalat, eikä asunto ollut neliömäärän riemuvoitto, joten huoneesta toiseen siirtymiseen ei tarvittu montaakaan askelta. WC oli tyhjä. Myös keittokomero oli samassa kunnossa (tiskit ja liesi pitäisi pestä) kuin mihin hän oli sen kauppaan lähtiessään jättänyt. Samoin olohuone, jonka seinätön raja edelliseen eli kulloisen-

kin tilanteen mukaan.

Makuuhuoneen ovi oli kiinni.

Sampo laski kätensä ovenkahvalle, mutta pysähtyi kesken liikkeen. Hän sulki silmänsä. Veti syvään henkeä, valmistautui.

Viime päivät Linda oli ollut väsyneempi ja oikeastaan vain nukkunut. Uni oli ollut syvää. Eikä hidasta tanssia muistuttavia pakkoliikkeitä, etenkin jalkojen kouristuksia – niitä paikallaan leipovia, jotka toivat Sampon mieleen Trainspotting-narkkarin detox-kohtauksen – ollut tullut enää niin usein. Tästä hän oli päätellyt Lindan voinnin kohentuneen. Vai oliko kaikki ollut pelkkää toiveajattelua?

Sampo painoi kahvan alas. Tunsu makuuhuoneen oven avautuvan, mutta puristi luomiaan yhä kiinni. Hän viivytteli. Kurkussa karttoi pitkulainen möhkäle kuin elävä tuhatjalkainen.

Makuuhuoneessa oli pimeää. Valo löysi sisään ainoastaan äsken raotetusta ovesta, sillä ulos antava ikkuna oli peitetty. Sampo oli teipannut sen umpeen foliolla heti, kun aurinko oli tänäkin vuonna alkanut nousta taas klo 5:30. Muuten hän ei olisi nukkunut kunnolla koko kesänä.

Silmät tottuivat lopulta: Sampon ja Lindan yhteinen vuode oli myllätty mutta tyhjä.

Linda oli tosiaan lähtenyt. Sampo päästi ilman ulos keuhkoistaan yhtenä pitkänä, katkeamattomana virtana.

Hikiset sormet lipsuivat muovitetulla kaiteella kuin vasta paketista otetut nakit. Sampo askelsi portaita alas useamman kerralla, sillä Lindan jos kenen olisi pitänyt pysyä sisällä – ja kotona.

Työnteäessään auki kerrostalon kankeaa ulko-ovea hän

mietti, voisiko poliisi sakottaa Lindaa karanteeninsa rikkomisesta. Todennäköisesti. Entä voisiko ambulanssi viedä Lindan – vastoin tämän tahtoa?

Sampo harppasi kiveyksen yli jalkakäytävälle, jossa ainoastaan tuuli kuljetteli edestakaisin suurta pölypilveä. Mitä hän itse vastaisi utelijoille ja mahdollisille ilmiantajille? Heille, joiden katseen tunsu kuumottavana kadunvarren suljettujen sälekaihdinten rakosista.

Marketti, Sampo päätti, koska ulkonaliikkumiskiellon uhmaamiseen piti olla jokin hyvä syy. Eikä kauppavisiitti olisi oikeastaan edes valehtelua, vaikkei hän kävisikään ihan heti, sillä Sampo muisti ostoksensa. Siellä eteisen lattialla hylätyt maidot ja muut kylmätuotteet nyt lämpenivät ja pilaantuivat muovipusseissa, joiden sisäpinnan asuntoon pakkautunut kuumuus tiivistyi nihkeäksi. Ei niitä uskaltaisi enää myöhemmin käyttää, sillä heidän kotikerrostalonsa rakennuselementit kelpasivat vaikka kiuaskiviksi. Seinät hohkasivat vielä päiviä sen jälkeen, kun ukkonen oli pannut helteille pisteen.

Sampolla oli aavistus, mistä Lindan löytäisi. Ennen pitkää kaikki sairastuneet pakkautuivat ydinkeskustaan. Hän toivoi, ettei tämä etiäinen pitäisi paikkaansa, kuten hänen nenänsä keksimä ajatus aiemmin. Ydinkeskusta oli tautilinko – seikka, josta Sampon ei omien päätelmiensä mukaan tarvinnut huolehtia. Mutta keskusta oli vaarallinen myös sairastuneiden määrän takia. Heitä tanssi siellä nykyään tuhansia. Kuin omaan tahtiinsa vellova massa olisi vetänyt harhailijoita puoleensa magneetin tavoin... Mennessään hän vilkaisi ylös ja erotti kerrostalojen kattokorkeudella leijuvan dronen. Ydinkeskustassa nuokin valvoivat matalammalla, Sampo ajatteli, mutta ehkä Linda ei ollut vielä ehtinyt lähikauppaa kauemmas. Toivossa oli hyvä elää: leffasankarien tyyliin parikymmentä ensimmäis-

tä minuuttia kokopitkän alusta, ennen kuin pökäle iskeytyisi propelliin.

Kävellessään hän ohitti tutun optikkoliikkeen julkisivun, jonka suuri näyteikkuna oli peitetty kokonaan alas lasketulla markiisilla. Viime viikolla Sampo oli yrittänyt korjauttaa silmälasiansa rikkoutuneen nenätyynyn, joten ovelta repsottava aanelonen oli hänelle entuudestaan tuttu. Se kieli myymälän sulkemisesta. Syynä oli koko henkilökunnan tanssimania, tai sairastuminen, kuinka asian nyt halusikin kertoa. Se oli tätä päivää.

Kadunkulmassa sijaitseva lähikauppa oli sentään yhä auki, kuten Sampon hetki sitten sieltä poistuessaa. Tarjonnassa ja hyllyissä oli toki aukkoja, mutta ruokaa riittäisi aina, vaikeista ajoista viis. Niin television päivittäisten kriisilähetysten alalaidassa viittova nainen oli vakuuttanut, uudelleen ja uudelleen. Sampo halusi uskoa tuota hieman pyylevää, kiharatukkaista tulkkia, joka näytti asuvan televisiokuvan päälle lisätyssä laatikossa. Nainen vaikutti rehelliseltä, vaikka Sampo tiesikin, kuka tulkin välittämät sanat oli lausunut ääneen. Ei hän ollut lapsellinen, mutta ei hän myöskään viitsinyt lukea jokaista lööppiä kulissien takaisesta poliittisesta väännöstä.

Tuuli viskoi kasvoille uuden pölypuuskan. Sampo siristeli. Lindaa ei näkynyt kaupalla, mutta samassa joukko sairastuneita valui esiin marketin kuolleen kulman takaa. He eivät olleet päässeet lähellekään ydinkeskustaa, vaan pakkautuneet ryhmäksi jo paljon aikaisemmin. Sampo veti leukaansa sisään, sankarimme kaksikymmentä minuuttia tuli siis täyteen etuajassa. Paitsi jos Linda olisi nyt jo kaupan sisäänkäynnin tukkivien jammailijoiden mukana.

Yhdellä tanssijalla oli yllään pelkät shortsit, toisella beiget collarit ja rintaliivit. Juuri kellään ei ollut kenkiä, eräällä sentään ryvettyneet tennissukat. Sampo yritti löytää edes yhdet tutut kasvot miesten ja naisten alati liikkuvasta ryhmästä. Se oli hankalaa. Pitkät hiukset moshattiin kasvoille, pyörivät powermuuvit sekoittivat pakkaa entisestään. Ja rytmi vain kiihtyi. Tanssijat kumosivat tieltään iltapäivälehteä mainostavan lööppitelineen. Yhtenä flossaava joukko lähestyi kuin Jackson Thrillerissä, vaikka Sampo yritti pitää etäisyyttä. Kaadetun mainostaulun otsikko leiskui kymmeniä miljoonia maksaneesta vastamelukuuloketilauksesta, jonka joku vallan ytimessä oli sössinyt.

Sampo oli iso mies. Hän uskoi selviävänsä tanssijoiden ohi tönimällä, jos nämä kävisivät päälle, koska hän ei aikoisi liittyä mukaan. Tai jos ne suivaantuisivat hänen t-paitansa punaisesta väristä. Punainen lietsoi aggressiota tanssiruttoon sairastuneissa (tätä sanaparia media heistä toisinaan käytti), niin ainakin uskottiin.

Kuin matadorin yllyttämä haavoittuneiden härkien lauma...

Sampoa puistatti. Kannattiko tanssijoiden suhteen riskeerata? Varsinkaan, kun Linda ei selvästikään ollut ryhmän mukana. Oli parempi kiertää sairastuneet reilusti kaukaa ja jatkaa ydinkeskustaan pitkän kautta, Sampo järkeili. Kävelykatu ei muutenkaan olisi paras reittivalinta, vaikka nopein olikin. Mutta todennäköisesti se olisi täynnä vastaavia yksityisiä ”tanssitunteja”, joiden osanottajat noruivat kohti ydinkeskustan toriaukion megabileitä.

Sampo kääntyi ylämäkeen johtavalle kadulle ja laittoi hölkäksi. Kasvattaessaan etäisyyttä ryhmään myös heidän liikkeensä hidastuivat, kunnes näytti siltä, että he eivät enää

välittäneet yhdestä rytmipakolaisesta. Jäljelle jäi vain omien lii-
kahdusten nostattama syke.

Koska Linda ei ollut jäänyt ensimmäisen kohtaamansa sairastuneiden joukon pauloihin vaan päässyt ohi, olisi toriaukio melko varmasti oikea osoite. Sampo jatkoi ylämäkihölkäänsä kadun päättävän harjumuodostelman juurelle, vaikka hän puuskutti ja vaikkei hänen olisi ollut aivan pakko. Mutta hän ajatteli Lindaa, tuota taskuraketin kokoista kaurapuurotyttöä, joka piti silmälasipäisistä nallukkamiehistä. Aamukirpeää hedelmäkallonaista, jonka kumppanien tuli puolestaan pitää musiikista, jota yökerhoissa soitettiin niin kovalla, että ääniaaltojen tunki kulkevan kehonsa läpi. Kumppanien, jotka opiskelijahaalareissaan osasivat tanssia kuin robotit – vaikka viimeksi mainittu ei ollutkaan ehdoton vaatimus.

Sampon liian suuri suu ja isot hampaat menettelivät, koska hän osasi tuon robottijutun. Se oli heidän yhteinen vitsinsä, jota Sampo saattoi käyttää sopivan tilaisuuden tullen. Kun Linda pyysi häntä ojentamaan television kaukosäätimen. Tai keksipaketin. Ehkä suolasirottimen ruokapöydän yli. Niinä hetkinä Sampo tarttui ojennettavaan esineeseen kuin karkealla nosturikouralla ja ujutti taakkansa perille mekaanisten, nykivien liikeratojen saattelemana. Ja Linda nauroi joka kerta.

Sampo oli luvannut tälle tanssivansa itsestään vaikka -20 kg, jos Linda vain pysyisi kotona. Jos hän vastustaisi sairauden ääntä – lauman ääntä – tai mikä se ikinä olikaan, joka sai taudin kourissa kamppailevat pakkautumaan yhteen. Jos hän vain jäisi...

Linda oli luvannut, ja Sampo oli tanssinut. Tanssinut ensin jalkansa turvoksiin, sitten rakoille. Tehnyt Lindan voimistuvien pakkoliikkeiden kestäminen edes vähän helpommaksi heille molemmille.

VIIMEINEN AALTO

TARINOITA PANDEMIOISTA

Nämä novellit ovat syntyneet vuoden 2020 krematorioiden savusta, ruumisrekkojen kara-vaaneista, hengityssuojainten tunkkaisuudesta, ihmisten epäilevistä katseista ja vapaasta mielikuvituksen lennosta. Kaikesta siitä ahdistuksesta ja kuolemanpelosta, jota COVID-19 aiheutti jyvaskyläläisen La Ciska -kirjoittajaryhmän spekulatiivisissa mielissä.

Tuloksena on silkkaa avaruus-scifiä, kylmää kauhua ja puhdasta fantasiaa.

Kirjoittajat

Heikki Nevala, Mördur, Tarja Pasanen, Venla Lintunen, Ville Hankipohja, Vilhelm Sysi, Miska Räsänen, Seppo Kallio ja Timo Arna.

La Ciska -julkaisu 1

